

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Речевой этикет в произведениях художественной прозы
(на материале романов И. Ильфа и Е. Петрова
«12 стульев» и «Золотой теленок»)»**

Тотчик Алеся Александровна

Научный руководитель –
доцент
Махонь С. В.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 44 страниц, 37 использованных источников.

Ключевые слова: ЭТИКЕТ, РЕЧЕВОЙ ЭТИКЕТ, ВЕЖЛИВОСТЬ, ЛЕКСИКА.

Объектом исследования являются художественные произведения Ильфа и Петрова «12 стульев» и «Золотой теленок».

Предмет исследования - функционирование этикетных формул как составляющих речевого этикета в лингвопрагматическом аспекте.

Цель исследования — описание в лингвопрагматическом аспекте проблем речевого этикета в художественных произведениях Ильфа и Петрова «12 стульев» и «Золотой теленок».

Цель обусловила конкретные исследовательские **задачи**:

- проанализировать семиотические параметры этикетных формул как составляющих речевого этикета;
- охарактеризовать новые нормы речевого этикета;
- определить семиотику речевых этикетных формул/

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации, статический анализ.

Проведенное нами исследование показывает, что овладение этикетными нормами неотделимо от общей целенаправленной работы по поддержанию норм этики и культуры речи и формированию внимания к речевой культуре. Особого внимания при этом заслуживают прагматические особенности синонимических этикетных единиц, каждая из которых служит не только для установления контакта собеседников, но и для поддержания общения в необходимой тональности.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай працы 44 старонкі, 37 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ЭТЫКЕТ, МАЎЛЕНЧЫ ЭТЫКЕТ, ВЕТЛІВАСЦЬ, ЛЕКСІКА.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца мастацкія творы І.Ільфа і Я.Пятрова «12 крэслаў» і «Залатое цяля».

Прадмет даследавання – функцыянаванне этыкетных формул як складаючых маўленчага этыкету ў лінгва- прагматычным аспекце.

Мэта даследавання — апісанне ў лінгва- прагматычным аспекце праблем маўленчага этыкету ў мастацкіх творах Ільфа і Пятрова «12 крэслаў» і «Залатое цяля».

Мэта абумовіла пэўныя даследчыя **задачы**:

- Прааналізаваць семіятычныя параметры этыкетных формул як складаючых маўленчага этыкету;
- Ахарактарызаваць новыя нормы маўленчага этыкету;
- Вызначыць семіётыку маўленчых этыкетных формул.

У працы выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; падчас апісання ўжываліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі, статычны аналіз.

Праведзенае намі даследаванне паказвае, што авалоданне этыкетнымі нормаў нельга аддзяляць ад агульнай мэтанакіраванай працы па падтрыманні нормаў этыкі і культуры мовы і фармаванні ўвагі да маўленчай культуры. Асаблівай увагі пры гэтым заслугоўваюць прагматычныя асаблівасці сінанімічных этыкетных адзінак, кожная з якіх служыць не толькі для ўсталявання кантакту суразмоўцаў, але і для падтрымання зносін ў патрэбнай танальнасці.

ABSTRACT

Thesis: 44 pages, 37 sources.

Key words: ETIQUETTE, SPEECH ETIQUETTE, POLITENESS, VOCABULARY.

The research object is literary works ‘The Twelve Chairs’ and ‘The Little Golden Calf’ by Ilya Ilf and Yevgenii Petrov.

The research subject is functioning of etiquette formulas as constitutive part of speech etiquette in linguopragmatic aspect.

The purpose of the research is description of speech etiquette problems in literary works ‘The Twelve Chairs’ and ‘The Little Golden Calf’ by Ilya Ilf and Yevgenii Petrov in linguopragmatic aspect.

The tasks of the research are:

- To analyse semiotic formulas characteristics as constitutive part of speech etiquette;
- To describe new standards of speech etiquette;
- To define semiotics of speech etiquette formulas.

In the research mainly descriptive method based on analysis of language facts is used. During the description the following technique were applied: linguistic observation, classification and systematization, static analysis.

The research conducted has shown that acquirement of etiquette standards is inseparable from general object-orientated work to support ethical and speech norms and to bring/form to speech culture. A special emphasis should be put to pragmatic peculiarities of synonymous etiquette units, each of them used not only for interconnection between interlocutors but also for keeping communication in a required tone.